

Yuldoşev Jahongir

Öğretim Görevlisi

Turizm Fakültesi Genel Mesleki Bilimler Bölümü

Alfraganus Üniversitesi

Taşkent, Özbekistan

Orcid.org/0009-0002-2245-6212

KADASTRO ALANINDA DİJİTAL TEKNOLOJİLERİN ENTEGRASYON SÜREÇLERİ - TAŞKENT ŞEHİRİ ÖRNEĞİ ÜZERİNE

Annotatsiya. bu makalede dijital teknolojilerin kadastro alanına entegrasyon süreçleri ele alınmaktadır.

Kalit so'z. Dijital teknoloji, entegrasyon, kadastro verileri ve gayrimenkul.

Yuldoshev Jahongir

Lecturer

Department of General Professional Sciences, Faculty of Tourism

Alfraganus University

Tashkent, Uzbekistan

Orcid.org/0009-0002-2245-6212

INTEGRATION PROCESSES OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE FIELD OF CADASTRE - BASED ON THE EXAMPLE OF TASHKENT CITY

Annotation. This article discusses the integration processes of digital technologies into the field of cadastre.

Key words. Digital technology, integration, cadastral data, and real estate.

Giriş yapmak. Devlet kadastro sisteminin dijitalleştirilmesi, kadastro verilerinin eksiksizliğini, doğruluğunu ve kullanıcı dostu olmasını sağlamanın yanı sıra devlet hizmetlerinin daha hızlı ve verimli bir şekilde sunulmasını da sağlar.

Dünya genelinde dijital teknolojiler hızla tüm alanlara ve insanların yaşamlarına giriyor. Bu alana zamanında giren ülkeler gelişirken, eski usulde çalışanlar geride kalıyor.

Ülkemizde bu yıl "Bilim, Aydınlanma ve Dijital Ekonominin Gelişimi Yılı" ilan edildi ve bu konuda büyük çalışmalar başlatıldı. Özellikle son zamanlarda kadastro sektöründe büyük değişimler yaşanıyor.

Ana bölüm. Bugünkü yazımızda, Taşkent şehri örneğinden yola çıkarak, kadastro sektöründe dijitalleşme konusunda yürütülen çalışmalar hakkında halkımızı bilgilendirmek istiyoruz.

Entegrasyon (Latince integratio - restorasyon, tamamlama, tam sayı - bütün) bir sistemin bireysel parçalarının ve işlevlerinin birbirine bağlı olma durumunu ve böyle bir duruma yol açan süreci ifade eden bir kavramdır.

Entegrasyon, bilgi sistemlerinin belirli bir amaç doğrultusunda birbirine bağlanması sürecidir. Kadastro bilgi sistemi, 9'dan fazla ilgili bakanlık ve dairenin bilgi sistemleriyle entegredir.

İlk Entegrasyon – Özbekistan Cumhuriyeti Devlet Vergi Komitesi

Entegrasyonun amacı, gayrimenkul nesneleri hakkında vergi bilgi sistemine bilgi sağlamaktır. Bunun nedeni, gayrimenkul nesneleri üzerindeki arazi ve mülklerin vergi hesaplamalarında vergi matrahı olarak gayrimenkul nesneleri olarak kabul edilmesidir.



Bu yılın son 9 ayında, 173 binden fazla nesne hakkında bilgi sağlanmıştır (sahip değişiklikleri, kadastro değeri ve alan gibi bilgiler gibi).

Kadastro ve vergi bilgi sistemlerinin entegrasyonunun ilk olarak 2008 yılında başlatıldığı unutulmamalıdır. Bu, bilgi sisteminin kadastroya ilk entegrasyonudur.

İkinci Entegrasyon – Noterlikler

Entegrasyonun amacı, gayrimenkuller, tapu kayıtları, yasaklar ve kısıtlamalar ile gayrimenkuller üzerinde noterlik işlemleri yapılırken sahipler ve belgeler hakkında elektronik ortamda bilgi sağlamaktır.

Bu yılın 9 ayında noterlik ile gayrimenkuller hakkında 280 bin bilgi alışverişi yapılmıştır.

Üçüncü Entegrasyon – İcra ve İflas Bürosu

Entegrasyonun amacı, gayrimenkulleri gerçek ve tüzel kişiler adına elektronik ortamda tespit etmek, gayrimenkullere yasaklar koymak ve gerekirse yasakları kaldırmaktır.

2020 yılının 9 ayında İcra ve İflas Bürosu ile elektronik bilgi alışverişi rakamlarına baktığımızda, toplam 3 milyon 12 bin bilgi alışverişi gerçekleştirilmiştir. Bunlardan bazıları:

- Gerçek ve tüzel kişiler adına taşınmaz varlığı veya yokluğuna ilişkin 3 milyon 4157 anket alınmış ve yanıtlar otomatik olarak verilmiştir;
- 5 bininde bir taşınmaza yasak getirilmesi;
- 2.843' ünde bir taşınmaza yasak kaldırılması. Demakki, 3000ga yaqin fuqarolarimiz idorama-idora yurib, vaqtini sarflashiga sabab bo'ladigan omillar kamaydi, desak ham bo'ladi.

Dördüncü Entegrasyon - İçişleri Bakanlığı

Entegrasyonun amacı, vatandaşların elektronik ortamda geçici ve kalıcı kayıt ve kayıttan düşmelerini kolaylaştırmaktır (halk dilinde "bir propiska'ya yerleştirmek").

2020 yılının ilk 9 ayında 667 bin bilgi alışverişi gerçekleştirilmiş ve geçici ve kalıcı kayıt ve kayıttan düşme işlemleri için gayrimenkullere ilişkin anketlere verilen yanıtlar çevrimiçi olarak gönderilmiştir.

Beşinci Entegrasyon – Devlet Hizmetleri Ajansı ve Birleşik Etkileşimli Devlet Hizmetleri Portalı (YaIDXP)

Entegrasyonun amacı, Devlet Hizmetleri Ajansı'ndaki tüm işlerin konsolide edilmesidir. Önceki süreçte gayrimenkul sahipleri, kurumlar, inşaat şirketleri, noterler ve kadastro müdürlükleri arasında ofis ofis dolaşırken, yeni süreçte bu entegrasyon sağlanmıştır.

Ayrıca, portala yeni bir kullanıcının kaydı sırasında, sistem, vatandaşın kişisel verilerine dayanarak, gayrimenkul bilgi sistemindeki kullanıcının kişisel hesabında bu kullanıcı adına gayrimenkulleri görüntüleme olanağını otomatik olarak oluşturur.

Bu portalın sunduğu olanaklar sayesinde, kullanıcının doğrudan kendisine ait gayrimenkul hakkında, kamu hizmetleri kuruluşlarıyla entegre sistemler kullanarak sıcak su, elektrik, gaz temini gibi diğer bilgileri görüntüleme olanağına sahip olması özellikle önemlidir.

Bu entegrasyonlar sonucunda, 2020 yılının 9 ayında 400.000 bilgi alışverişi gerçekleştirilmiştir.

Yukarıda listelenen portal ile entegrasyon süreci, kamu hizmetlerini de kapsayabilir. Günümüzde gayrimenkul bilgi sisteminde altıncı ve yedinci sırayı kamu hizmetleri kuruluşları, yani Uzbekenergo A.Ş. ve Tashisshiqquvati SUE, almaktadır.

Bu sistemlerle entegrasyonun amacı, belediye kuruluşlarının gayrimenkul işlemleri veya gayrimenkul bilgileri değiştiğinde güncel bilgilere sahip olmasını sağlamaktır.

Sistemlerin entegrasyonu sonucunda, 9 ay boyunca belediye kuruluşlarına gayrimenkul yapısında değişiklik olan 173 binden fazla nesne hakkında bilgi sağlandı.

Sekizinci Entegrasyon - COVID-19 Genel Merkezi

Bu yıl koronavirüs pandemisi tüm dünyayı tehdit ediyor. Enfeksiyonun yayılmasını önlemek amacıyla, kurumun veritabanından yapılacak bir sorgu

yoluyla coğrafi konum verileri ve nesnelerin konum bilgilerinin bu merkeze iletileceği bir merkez kuruldu.

Dokuzuncu entegrasyon – Sicil bilgi sistemi

Entegrasyonun amacı, Özbekistan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu'nun 29 Aralık 2018 tarihli ve 1060 sayılı "Gayrimenkul Haklarının Devlet Kaydı Prosedürünün İyileştirilmesine Yönelik Tedbirler Hakkında" Kararı uyarınca, gayrimenkul nesnelere ilişkin hakların devlet tescilinin ve kadastro pasaportlarının oluşturulmasının sağlanmasıdır.

Bu sistem aracılığıyla 350 binden fazla bilgi alışverişi gerçekleştirilmiştir.

Gayrimenkul bilgi sistemi yukarıda listelenen 9 bilgi sistemiyle entegre olduğundan, bu yılın 9 ayında toplam 6.000.000'den fazla bilgi alışverişi gerçekleştirilmiştir.

Referanslar

1. Raqamlashtirish: O‘zbekiston xalqaro reytingini ko‘tarmoqda. (2022 yil, 29 dekabr). UZA. <https://clck.ru/3CsERN>
2. 2023 yilgi statistik ma'lumotlarga ko'ra, dunyodagi eng yirik IT kompaniyalari Google, OpenAI, Microsoft, Huawei, Yandex va boshqalar.
3. “Davlat yer kadastrı to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuni. <https://clck.ru/3CsFjX>
4. Digital Technologies in the National Cadastre System of Uzbekistan: Issues of Legal Regulation. ResearchGate. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/385763463_Digital_Technologies_in_the_National_Cadastre_System_of_Uzbekistan_Issues_of_Legal_Regulation
(PDF) Digital Technologies in the National Cadastre System of Uzbekistan: Issues of Legal Regulation)
5. Application of orthophotomaps in land cadastre. E3S Web of Conferences. Retrieved from https://www.e3s-conferences.org/articles/e3sconf/abs/2023/23/e3sconf_gisca2023_05008/e3sconf_gisca2023_05008.html (Application of orthophotomaps in land cadastre | E3S Web of Conferences)